

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр.

БРОЙ 19. У Новоме Саду, 21. Мая 1860. **ГОД. III.**

Служба Божія.

(Една лекція за псалтирце.)

(Свршетакъ.)

После молитве господнѣ т. е. „Отче нашъ“ докле свештеникъ чита тиху молитву, дужни смо сви на повивъ чѣговъ или ђаконовъ главу приклонити, и о свакой потреби своіой Богу се молити. По свршетку ове молитве, на кое *возгласъ* одговарамо съ велико „Аминъ“ заклони се одъ насъ частна трапеза завесомъ, која е надъ царскимъ дверма, и свештеникъ позвавши насъ найпре да пазимо, подигне тѣло Христово и *возгласи*: „Скатам Скатымз,“ т. е. свето светима, или светиня найвећа т. е. свето причешће само се оныма има дати, кои су свети, кои по вољи божіой живе. На овај возгласъ свештениковъ мы приознаваюћи слабость нашу, и у духу молећи Бога да намъ опрости грехе наше и да насъ достойнима учини примити свето причешће, одговарамо: „Еданъ е светъ, еданъ е Господъ Исусъ Христосъ.“ Ово е петый главный део службе божіе, и побожни Христіяни пошто су молитву господню управо стоећки одчитали, на возгласъ „Главы ваша Господеки приклоните“ сагибаю главу мало, молећи се у себи Богу за све што имъ е къ временомъ и вѣчномъ животу потребно, а о возгласу „Скатам Скатымз“ учине великій поклонъ за знакъ самоме Богу приличе҃егъ служеня и смерности, и приозна-

ваюћи грехе свое просе помоћи одъ Бога изговараюћи овай стихъ: „Помощь наша ко имя Господа сотворишаго небо и землю.“

Тада свештеникъ спусти у частный путирь мало пресветога тела Христоваго, да бы се савданила оба вида едне тайне, и уще у цутарь мало топле воде съ речма: „Топлота вере пуна е Духа Светога.“ Ова топла вода значи светога духа, кои силази на оне кои се са веромъ и любви причешѣую свете тайне, а значи юштъ и споменъ тога, да е изъ ребра Христоваго кровь и вода истекла. — Затимъ се служећи свештеници причешѣую у олтару, а мы поимо за тай данъ, прописано „причастно,“ или слушамо проповедь слова Божіегъ, коя се обично или у ово време или после евангелія говори.

Кадъ се двери оцетъ отворе, самъ спаситель устима свештениковимъ или ђаконовимъ позива све вѣрне, да приступе са страхомъ божіимъ и съ веромъ ка светой трапези, да приме део у светоме причешѣу, и мы учинивши великій поклонъ саоме Иесуу у светимъ даровима присутствуюѣемъ, радостно издравлямо га онымъ речма, коима су га при улазку у Ерусалимъ деца еврейска дочекала. У старо време приступали су сви Християни у овай часъ св. литургіе къ св. тайни. Садъ по уредби св. цркве дужни смо мы само четири нута преко године причешѣивати се, али ипакъ ча свакој служби треба да будемо достойно приуготовлѣни, да духовно можемо св. тайну примити; зато и хвалу и благодарность свою изливамо предъ престоломъ свевышнѣга, што насъ е сподобіо св. тайне примити, или само одстоявши св. службу духовно приобштити се св. тайнама, и молимо га да насъ удостоит по светой нѣговой воли целога живота живити. — Явлѣнѣ частныхъ дарова естъ такође главный део св. литургіе, на коему особито дужни смо побожни бити

и кланяти се отдавајући Богу пристовају часть самого Христу, кои намъ се у светой тайни явля. Кадъ свештеникъ окади св. даре, и благословивши насъ с' нѣима, однесе ихъ у проскомидію; съ тѣме се означуе вознесеніе Христова на небо.

У последней вктеніи захвалюемо Богу, што насъ е сподобіо примити св. причешће, а у заамвонной молитви свештеникъ изишавши изъ олтара и ставши на средъ цркве између народа, на гласъ Богу се моли о свему оноемъ, о чему се у олтару за време службе молю.

Кадъ свештеникъ благослови са частныхъ дверей присутствующій народъ и даде одпустъ, тада се людма раздае анафора или антидоръ, т. е. онай лебаць што е принесенъ на проскомидіи, и изъ кога е свештеникъ извадіо агнецъ и честице за св. службу. На анафору валя приступати смерно и целивати руку свештеникову, кои е служіо службу божію и кои руками дотакнувшима се светога тела Христоваго раздае намъ овай освеженный хлѣбъ. Ово раздаванъ анафоре есть споменъ оне трпезе любви, при коіой су први Христіани еданъ другоме давали одъ оныхъ земальскихъ добара, кое имъ е Богъ дао, и зато смо и мы дужни о свакой служби по могућству милостиню дати св. цркви и оной браћи нашой, коя су у сиротињи, и коя себи зарадити немогу. —

Овде намъ іошгъ треба знати ово: служба безкрвне жертве предана одъ Христа спасителя апостолима, а одъ нѣи нама, кои сачинявамо цркву Христову. Жртва есть приносъ Богу съ коимъ мы Нѣму изявлюемо свою покорность и смиренность, припознаемо Нѣгово найвише господарство надъ нами и надъ светомъ, и слаavimo Нѣга, као найвише, найсветіе существо, одъ кога добиямо све штогодъ имамо. У старомъ

завету приносили еу люди Богу на жртву животинѣ (Авель, Авраамъ, Ааронъ и т. д.); хлебъ, вино, воду, брашно, уль и со. Али покрай овыхъ жртвѣй нужно е было іоштъ и хвалѣнѣ и прославлянѣ Бога съ чистымъ и скрушенымъ ердцемъ; ерѣ е Жертка Бога дѣха сокрѣшенъ, и ердце сокрѣшено и смиренно Бога неѣзничитъ. — У новомъ завету има троеструка жртва: крвна, безкрвна тайнственна, и духовна. Крвна е жртва она, кою е свршио самъ Христосъ Спаситель принесавши себе на крету, и положивши животъ свой за спасеніе рода човечіегъ. Ова е жртва еданпуть за свагда свршена и принесена на Голготи. —

Безкрвна тайнственна жртва естѣ тѣло и крвь Христова, или света евхаристія (благодареніе; свето причешће), коя се подъ видомъ хлеба и вина Богу приноси на свакой светой литургіи.

Духовна жртва Богу, естѣ свака добродѣтель, коіомъ се Богу угаѣа, као смиреность, милосердіе, любовь, чистота тѣлесна и душевна, уздржаніе, постъ, молитва и т. д. —

Света евхаристія нѣ само жртва него и тайна и то найсветія тайна; ерѣ у нѣой подъ видимимъ знацима примамо невидиму благодать божію и освещенѣ.

Света литургія у главномѣ свагда е и у найстарія времена была овака, каква е и данасъ, али су неке манѣ ствари на нѣой меняле се. Пайстарія литургія, коя се одъ апостолескихъ времена написана налази, естѣ литургія св. апостола Якова првогъ епископа Брусалимскогъ; она е врло дугачкѣ, и пое се сада у Брусалиму само еданпуть на данѣ спомена овогъ апостола. Ради слабости людске скратіо е св. Василіе литургію мало, а св. Іоаннѣ Златоустѣ іоштѣ мало веѣма. Златоустова литургія чита се обично, а Васи́ліева неделѣомъ узъ частни постъ, на великій четвр-

такъ и субботу, на бадњи и крстовъ дань, а ако ова два дана падаю у субботу и неделю, онда на самъ божићъ и на богоявлѣнѣ држи се служба Василиѣва. Јоштъ се пое она и 1. јануара као на данъ спомена св. Василија.

Узъ частный постъ само суботомъ и неделомъ быва права литургія, а у друге дане, особито средомъ и петкомъ држи се у место тога литургія пређеосвѣћеныхъ дарова, на којој се света тайна тела и крви Христове износѣ, да бы јој се побожни Християни поклонити, и причестити се могли. На великій петакъ небыва литургія, зато што е у тай данъ самъ спаситель себе на жртву принео.

На другій данъ Духова.

Евангеліе одъ Машеа гл. 18. зач. 75.

Рече Господъ: блюдите да не презрите единого (ѿ) малыхъ сихъ, глаголю бо камз: ижко аггели ихъ на небесѣхъ вынѣ видатъ лице отца моего небеснаго. Прииде бо сынъ челоувѣческой кзыскати и спасти погибшаго. — Рече Господъ: назите да не презрете единого одъ малихъ овихъ, еръ вамъ кажемъ да анђели ныхови на небу свагда гледаю лице отца моего небеснаго. Еръ сынъ човечий дође да изнађе и спасе изгубленого.

Чо камз мнитса: аще бѣдетъ нѣкоему челоувѣку сто овецъ, и заблудитъ едина ѿ нихъ: не оставитъ ли деватдесатъ и деватъ въ горахъ, и шедъ ищетъ заблудшю; — Шта вамъ се чини: кадъ има кои человекъ сто оваца, и едина одъ нихъ зађе: не остави

ли онъ деветдесетъ и деветъ у планини, и оде да тражи ону што е зашла?

И аще бѣдетъ шбрѣсти ю, аминз глаголю вамз, икш радѣетсѧ ш ней паче, неже ш деkadидесатицз и деkadи не заблѣдшицз. — И ако е нађе, заиста кажемъ вамъ, да се нѡй више радуе него онима деветдесетъ и деветъ коѧ нису зашле.

Такш нѣсть кола предз отцемз вашимз небеснымз, да погибнетъ единз ш малыхз сихз. — Таовне воля отца вашего небеснога да погине еданъ одъ овихъ малихъ.

Аще же согрѣшитз къ тебѣ братз твой, иди и шбличи его междѣ тобою и тѣмз единѣмз: аще тебе послѣшаетъ, приверѣлз еси брата твоегш. — А ако ти згреши братъ твой, иди и покарай га међу собомъ и нѡимъ самимъ: ако те послуша добыю еси брата свога.

Аще ли тебе не послѣшаетъ, пойми съ тобою паки единаго или два: да при устѣцз двою или трѣцз свидѣтелей станетъ всакз глаголз. — Ако ли те не послуша, узми съ тобомъ опетъ еднога или два: да при уетима два или три сведока стане свака речъ.

Аще же не послѣшаетъ ихъ, повѣждъ церкви: аще же и церковь не послѣшаетъ, бѣди тебѣ икоже изычникз и митарь. — А ако и нѡихъ непослуша кажи цркви (обштини), па ако и цркву не послуша, нека ти буде као незнабожаць и цариникъ. (Сматрай га за грешника.)

Аминз бо глаголю вамз; елика аще скажете на земли, бѣдатъ свазана на небеси: и елика аще разрѣшите на земли, бѣдѣтз разрѣшена на небесѣцз. — Ёрь заиста кажемъ вамъ: све што свежете на земљи, биће свезано на небу: и све што годъ раздрешите на земљи, биће раздрешено на небу.

Паки аминъ глаголю вамъ: яко аще два ѿ васъ сокѣршета на земли, ш въскоитъ въ небу, еже аще просита, будеть има ѿ отца моего иже на небесѣхъ. — Опеть заиста кажемъ вамъ: да ако се два одъ васъ сложе на земли, о свакой ствари, зашто узмоле, даѣ имъ отаць мой кои е на небу.

Идѣже бо еста два, или тріе собрани во имя мое, тѣ есмь посредѣ ихъ. — Ерѣ где еудва или три сабрани у име мое, ту самъ я поредѣ нныхъ.

Апостолъ одъ Павла къ Ефесцима гл. 5. зач. 229.

Братіе: якоже чада свѣта ходите: плодъ бо дѣховный естъ во всакой благостыни и правдѣ и истинѣ; Браћо! као деца светлости владайте се; а плодъ в (светлости) духовный у свакой доброты и правды и истини.

Искѣшающе что естъ благоугодно Богоки: изтражуюћи, шта е угодно Богу; —

и не приשבцайтесь къ дѣломъ неплоднымъ тмы, паче же и швеличайте. — И не пристаите на неплодна дела таме, него іошѣ ихъ карайте.

Бываемма бо отай ѿ нихъ срамно естъ и глаголати: ерѣ што у тай они раде, срамно е и говорити;

вса же швеличаемма ѿ свѣта, авлаются; все бо авлаемое, свѣтъ естъ: али еве што се кара одъ светлости, и обявлюе ее; ерѣ еве што се обявлюе, светлости припада.

Сегш ради глаголетъ, востани спай и воскресени ѿ мертвыхъ и шсвѣтитъ та Христосъ. Тога ради говори: устани усавани и дигни се изъ мртвихъ и обасаѣ те Христосъ.

Блудите убо, какш опаснш ходите, не якоже не мѣдри, но якоже премѣдри: — настойте дакле, да уредно живите, не као немудри, него као мудри;

Искѣпѣше время, яко днѣ лукави сѣть. — Хаснеши се временемъ, ербо су дани зли.

Сего ради не бывайте несмысленни, но разѣмѣвайте, что есть кола Божіа. — Тога ради не будите несмыслени, него разумите што е воля Божия.

И не упивайтеса вѣномъ, въ немъ же есть блѣдъ: но паче исполняйтеса дѣхомъ; — и не опияйте се виномъ, у коемъ е и блѣдъ; него се испуните духомъ.

Глаголюще севѣ ко псалмѣхъ и пѣнїихъ и пѣснехъ дѣховныхъ, воспѣвающе и поюще въ сердцахъ вашихъ Господеви. — Говорещи межу собомъ у псалмима и пояню и песмама духовнима, певаящи и поющи у срцама вашима Господу.

Сократови разговори.

II.

О слоги и любви межу бракомъ.

Едаредъ увати Сократъ Ерекрата, о коемъ знаѣше, да са своимъ братомъ Ерефonomъ у сваѣи и неслоги живляше, и поведе овай разговоръ:

Ерекрате! заръ си и ти одъ они люди, што имъ е прече и милне мртво благо, него живъ роѣни братъ. Оно лудо, а овай разуманъ; оно што га непрестано чувати, крити и за нѣга се страшити морашъ; а овай што тебе и твоє благо чувати и бранити може; преко тога е юшъ блага и новаца у свету тушта, а брата нигде и никадъ више ни еднога. Мени е за чудо, да има люди, што држе, да су са свое браће у штети зато еръ очино благо са нѣма делити мораю, и немогу и одъ оногъ господари бити; а што онда недрже,

да су и са сви суграђана и са свегъ света јошъ и у већој штети, еръ и њиово благо под-асе сламљено немаю. Али тако безуманъ нико ние, да не увиђа, да е много лепше, ма съ манѣ иманя, али у дружини, и са милимъ кимъ, а ту е братъ најспречи, у миру, любви и радости, него са највећимъ благомъ, а самъ, безъ друга и брата, те безъ любви и радости живети, јошъ у непрестаномъ страу, да намъ га ко не отме, или сбогъ нѣга и насъ не убие. А јошъ више ми е чудо, кадъ неке люде видимъ, где странце на-имлю и плаћаю, да њи за помоћнике добию, и по туђини приятелъ траже, да би њи у време нужде на руци имали, а овамо се одъ свое рођене браће одгуђую, као да имъ небы ови и већи приятелѣ и болѣи помоћници бити могли; имаю више вере у туђину, него у своме најрођениему; раде, башъ као да бы срамота и гриота было, са своимъ рођенимъ слагати се и любити. А колико већъ то къ слози и любви приноси, те смо одъ едногъ оца и майке рођени, на едни недри одосни, заедно одрастли и одранѣни. Ето и кодъ безумне марве и дивљи зверова видимо, да се тимъ већма едно на друго научи, те едно за другимъ тежи, што су дуже заедно били; заръ уманъ човекъ да се тимъ одъ звера разликуе, што се са своимъ најрођенимъ гложи и свађа. Јошъ видимо и то, да оне, што више браће имаю и лепше међу собомъ живе, савъ светъ далеко већма поштуе и отликуе, него оне кои никогъ немаю, и да се редко ко на оне наертати усуђуе, а на самце и одметнике сваки.

Е. Све истина Сократе, и кадъ небы узрокъ свађе ни одъ какве важности био, била би лудость, сбогъ какве годъ ситнице раздвајати се; еръ како ти говоришь, братъ е велико благо, кадъ е такавъ као што треба да е; али кадъ е онъ сасвимъ противно томъ,

ко би се онда и упуштао, око таковогъ човека и помучити се.

С. А шта е; заръ е Ерефонъ бапъ тако несгоданъ и немно, да се неможе, или невештъ да неуме никомъ угодити, или уме и гове, али само теби неће?

Е. Башъ то и есте, што ми е нѣга жао, онъ свакомъ другомъ угодити уме, а само мени гдегодъ може на штету иде.

С. А ниси ли и ти што у томе кривъ? я знамъ, да си ти више пута видео, како многи, кои се са вальнимъ коньма послуживати оде, а ние пре научно, како съ нѣма владати вая, страда и награише; а добро прође, ко вешто и лепо са нѣма поступати уме. Ние ли и кодъ тебе тай случай? Или ти држишъ, да човекъ никои ђуди нема, и да никое вештине нетреба, съ нѣме живити умети?

Е. А како то и помислити можешъ Сократе, да би я невештъ био съ братомъ живити? Ко ми добру речъ рекне, я ђу му е и болю одговорити; ко ми любовъ учини, я ђу му е и лепшомъ вратити; ко ми е приятель, биђу му и болѣи. То е вальда доволно вештине и лепогъ владаня; али ономъ, кои се заверио, мене непрестано вређати, немогу ни лепо говорити, ни любви чинити, нити му приятель и братъ бити, нити маримъ око тога потрудити се.

С. Чуданъ говоръ одъ тебе Ерекрате; а я знамъ, кадъ би у полъ изашао, да своя стада обиђешъ, и кадъ би онай најболѣи чобанскій пасъ, што га узъ овце имашъ, на тебе изъ незнаня наернуо, да ти неби на нѣга ђинао, него би га комађемъ заварао, и лепо око нѣга ишао, докъ га неби себи приволео; али Ерекрате, тако би око неа радио, а око рођена брата нећешъ да се потрудишъ, а самъ припознаешъ да е братъ велика благодеть, и нећешъ да се потрудишъ: заръ

држишъ, да е користниѣ пса него рођена брата за се имати?

Е То не, али се сумнямъ, да љу ишто са нѣмъ уснети моћи.

С. Сумняшъ се; а я држимъ, да ти башъ никое вештине неће требати; та ние ни онъ гори одъ мудога звера; покушай то што знашъ, и я ти добаръ стоимъ, да ће ти се морати приволети.

Е Ти говоришъ као да би я какве чини имао, съ коима би часкомъ люде себя примамити умео. Ако ты кое имашъ кажи ми ий, я ни за кое незнамъ.

С. Незнашъ да; а шта би чинио, кадъ би чуо, да ће кои одъ твои познаника славу славити, и зажеleo, да и тебе къ себе позове?

Е. Я би пре нѣга къ себе на славу позвао.

С. А кадъ би намеранъ био куда на путь поћи, и желео кога одъ приятеля приволети, да међу темъ твоѣ послове и куђу надгледа?

Е. Я би гледао, ако би како ту исту любавъ нѣму юшъ и пре учинити могао.

С. А кадъ би зажеleo, да те кои одъ странихъ люди лепо дочека и угости, ако би те посао кои тамо однео?

Е. Я би нѣга найпре у мојой куђи угостио, и ако би радъ био, да ми онъ у момъ послу на руци буде, то би морао и я нѣму у нѣговомъ послу на руку ићи.

С. Пакъ велишъ, да никакви чини незнашъ, съ коима би люде себя приволео, а да куда би више? То би и за стране и непознате люде довольно било, а камо ли за рођена брата. Юшъ самъ уверенъ, да за брата и више чинити знашъ, и съ братомъ много више прилике имашъ, и много већа те користъ чека, и я незнамъ зашто се уzteжешъ. Мислишъ ли, да ће гриота быти, са братомъ любавъ поновити, или се боишъ, да

ћешъ постиданъ бити, ако првѣй започнешъ. Веруй ми Ерекрате, да би я на Ерефона више уздана имао него на тебе, и да би увиђао, да би онъ томе вешти одъ тебе био, я би нѣга потражио био, те нѣму говорио, докъ га неби приволео; али у тебе више вере имамъ, и држимъ да ће по тебе лепше и дичније бити, ти млађи да започнешъ.

Е. Тако? Заръ я млађи да се начинимъ стариу? Валяда е у реду да стариу започне све, што му драго било, тако е обичай у свету.

С. Ђете; и то е обичай у свету, да се млађи стариемъ съ пута уклони, ма где било, да места стариемъ учини, да речъ пресече и стариемъ е пусти, и да му свудъ пристойно поштованъ и часть даде; зато ти и опетъ приятельски кажемъ Ерекрате, немой оклевати, него иди и ублажи га, измири се и полюби съ нѣмъ, и биће вамъ обоици то на велику користъ и радость. Ерефонъ е поноситъ али и мекъ и добросрданъ човекъ, онъ ће те едва дочекати. Уле и неваляле люде тешко е съ любви безъ плате и мита задобити, али валянимъ людма само искрена любовь валя, и они су за цело наши.

Е. Али ако я послушамъ тебе, а онъ се опетъ неузхте окренути?

С. Пакъ ту нећешъ ти, него ће онъ изгубити; нѣга ће светъ видети, да е невалялога срца, и невреданъ да се людски са нѣмъ поступа; а тебе ће видети, да си добросрданъ и братолюбивъ. Али, я самъ уверенъ, да тога неће бити; колико я нѣга познаемъ, нѣговъ ће поносъ приморати га, чимъ види са коимъ га оружѣмъ изживашъ, јошъ са већомъ любавлю и искреносћу тебе дочекати и обгрлити. Како васъ двов садъ живите, то е башъ као кадъ би те обе руке, што ти их Богъ дао, да една другу у свачемъ помаже, предузеле све една другоу сметати и

пръосити, или кадъ би те обе ноге, што ти и Богъ дао, да една другой помоѣ и подпора буде, непрестано се изпречале, те една другу спотицале. Неби ли то найвеѣа лудоеть била, оно што намъ е на помоѣ, радость и среѣу дато, обртати на свое зло, пакость и несреѣу; то неби нико ни рекао, да е людско дело, него би сваки држао да е ту ма кои зли духъ помешанъ. А да колико е веѣе и жалостниие зло, кадъ роѣна браѣа то своимъ чине, кое е доиста Богъ на далеко веѣу помоѣ и радость едно другомъ дао, него руку руци, и ногу нози, и око оку, и сви остали уди, што су намъ по двое као браѣа дати. Та руке немогу ни на еданъ хватъ далеко една другой у помоѣ бити, а ноге нису кадре ни толико; и саме очи, кое врло далеко допиру, опетъ ни толико едно другомъ помоѣ неможе, докъ едно кою стваръ съ едне, да е меѣу тимъ друго съ друге стране гледа; али сложна браѣа могу съ найдальи места, съ края до на край света еданъ другомъ у помоѣ бити, и ако се пазе и любе, и съ края света еданъ другомъ любви и радости чинити.

Поштуй свое родителъ.

Богданова се мати бяхе поболела и леваръ препоручи їой хладеѣа воѣа; изъ когъ се узрока малый Богданъ спреми, и оде у шуму, да любазной своїой и болесной матери свѣжихъ ягода набере. Данъ бяхе врло топалъ, онъ се до шуме яко угрее, и жаркость му сунчана изгони многу каплѣцу зноя на челу; но радость, кою онъ осеѣаше, што ќе съ накупльнымъ лепымъ ягодама болестной своїой матери умилити се, крепляше га, и купеѣи прилѣжно напунѣ онъ свою ко-

таричицу брзо. Смешећи се погледаше онъ на ню, и поимъ е подъ некимъ растомъ на земљу метне, спусти се и самъ поредъ њѣ, подъ дебелимъ хладомъ густога лишћа, на зелену траву, да мало одпочине и затымъ путь куће предузме. Али га онако уморна хлађаный ветрићъ и шуштанъ шумекогъ лишћа наскоро успава; и гле! на еданъ путь подиже се западный ветаръ, кои за кратко време въздухъ облацыма напуни, и сунце сакріе. Мунѣ почну севати, и грмљавина изъ дубльине све яча и яча бывати; но о свему овомъ незнаѣаше успаваный Богданъ ништа, и текъ кадъ ячій северный ветаръ гранѣ въиняти, и по гди-коя крупна капля кише на лице му падати поче, прене се онъ иза сна. Ово га, тако у шуми усамљногъ яко упулаши; онъ стаяше подъ истымъ растомъ, и незнаѣаше шта да чини. Но наскоро опомене се учитель-выхъ рѣчій, да е на грмљавини опасно подъ высокимъ дрвама стояти, и онъ се, узевши свою котарицу съ ягодама уклони брзо оданде и упути се кући. — На еданпуть се садъ тако засветли сва околина одъ мунѣ, да е кукаванъ Богданъ чисто заслепио быо; одма се затымъ и громъ иза њѣга грдно вачуе, и кадъ се у страху на ово обазре, види онъ растъ, подъ коимъ е стаяо савъ громомъ опалѣнъ и изцепанъ. „О! великій Боже,“ говораше онъ садъ у себи, „чимъ самъ я кодъ Тебе толику милость заслужію, да ми бедномъ тако чудеснымъ начиномъ животъ, кои е заиста у опасности быо, спасешъ! — „Я самъ се,“ говораше онъ далѣ, „и досадъ свагда трудію, да животъ свой по светой воли Твоіой проводимъ; но одсадъ ѣу устроичити силе мое, да само Тебе, створителя, хранителя, и руководителя могъ не увредимъ!“ — У самой води стигне Богданъ дома, и обрадуе свое родителѣ, кои су су яко забринули были, да му се на таквомъ хрѣвовомъ времену, зло какво не догоди; и

кадъ имъ онъ приповеди, шта се съ дрветомъ подъ
 коимъ в онъ стаяо сбыло, падну сви на колена и бла-
 годаре са сузама радости Богу, на нѣговомъ о нѣима
 промислу. Мати се опорави мало са уживаѣмъ крас-
 ныхъ ягода, и благосиляше свогъ любимогъ сына, сла-
 веѣи и хвалеѣи Бога, кои іоѣ е тако доброгъ и по-
 слушногъ сына даровао.

Словомъ и деломъ поштуѣ отца твога, да дође
 на те благословъ нѣговъ. Благословъ отчинъ утврђуе
 домове дѣчине, а клетва материна разорава ихъ до
 основанія. Тко отца свога и матеръ свою поштуе,
 тай ќе бити услышанъ, кадъ се Богу помоли.

А М.

Д о п и с њ.

* * Одавна нисмо имали прилику чути, у каквомъ се
 станю налазе наше Србске школе у Унгарској. Аустрійскій
 Школскій Листъ напомиѣ у извѣстію о станю свію школа у
 шопровъској области, да се год. 1858. у истој области, у
 32. православне парохіе налазило 37. србскихъ основныхъ
 школа. Деце за школу способне было е 1331, а оне шго иду
 у школу 979. У овима се школама држи неделомъ повторно
 обучаванъ за одрастнію младежъ. Све школе те стое подъ
 управомъ едногъ срезкогъ школскогъ управителя (у лицу
 пречастногъ господина Драгутина Груиѣа проте мухачкогъ и
 пароха качвалскогъ). Мѣстни управительи су дотични па-
 росп. Катихета има 30; учителя има 28, а светскихъ над-
 зирателя школа има 30. Школскихъ зданія има 33, одъ кои
 се 19. у добромъ; 11. у среднѣмъ, а 3. у рђавомъ станю
 налазе. Мухачка и шиклошка школа имаю свое мале библио-
 теке. Све ове школе есу у будимској диѣцези, а у барань-
 ској и толнанској жупаніи. —

У аустријскомъ школескомъ вѣстнику читамо ове новости школске: преосвештеный епископъ ђурскій Јосипъ Шиморъ, старајући се съ апостолскомъ ревношћу о благу народне школе, која се съ пунымъ правомъ предворѣмъ свете цркве назвати може, — одредио е за оне питомце у ц. кр. шопроньской препаранди, кои се у прилежанію и добромъ владаню одликовали буду, четири стипендіе, сваку одъ 25. фр. а. вр. Одъ тыхъ стипендіа две ће се издавати питомцима првога, а две питомцима другога препарандскога теचा. — Покойна Терезія Пеирхуберка удовица у Найцайгу у Горной Аустрији оставила е на школску библиотеку 100. фр. ср. — Община пожунска сазидала е леду школу у предградію названомъ Блументалъ и ту школу, која е досада основна была учинила е главномъ школомъ са четири мушка и два девоячка разреда — Столнобеоградска община подигла е мѣстнымъ учительскимъ спомоћницима плату одъ 210. на 420. фр. а. вр. и одредила е свакоме 63. фр. за обиталиште и 4 хвата дрва за огревъ. — У Буковини у месту Петруцу заведена е трошкомъ общине, и помоћу буковинскога епархіалнога фонда опетъ една нова народна школа. — Племенита породица Ердедина, приликомъ кадъ се съ общиномъ мезитурскомъ поради некихъ земаля пріятељски поравнала, поклонила е на тамошню школу 5000 фор.

 Школски листъ за год. 1858. у другомъ изданю, везанъ, може се добити кодъ уредништва и у књижари г. Карла Хинца по 1. ф. а. вр; а поевиди бровви по 12. новч.